

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 38/2017)

София, 20 септември 2017 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 14.09.2017 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания	7
3.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Внос и износ на плодове и зеленчуци.....	8
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци.....	9
5.	Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед и проведени основни селскостопански мероприятия по области.....	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 14.09.2017 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

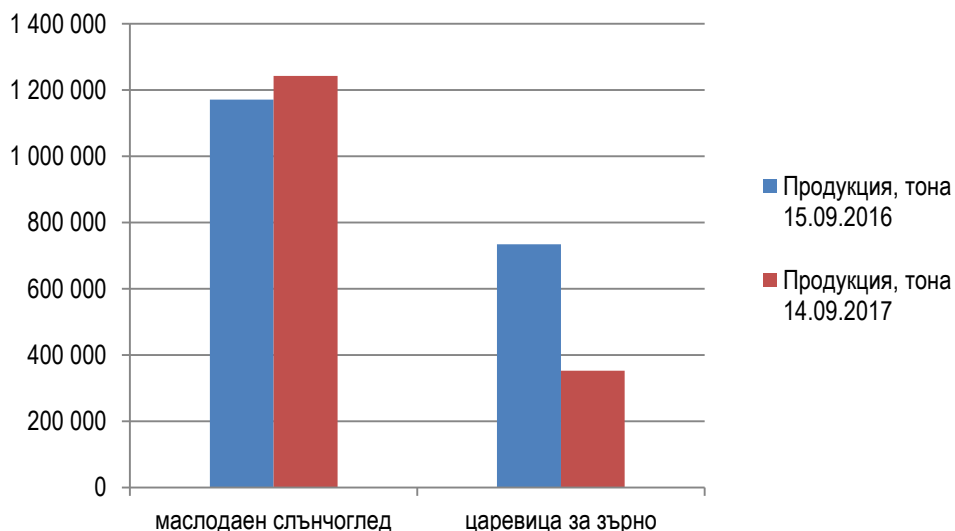
По оперативни данни, към 14.09.2017 г. са прибрани 1 242,9 хил. тона слънчоглед и 353 хил. тона царевица, което е съответно с 6,2% повече и с 51,9% по-малко на годишна база. Намалението при царевицата се дължи на по-бавния темп на прибиране на реколтата, при относително запазване на общите площи за реколтиране. Към момента и при двете култури се отчита малко по-висок среден добив спрямо миналата година.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 14.09.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	14.09.2017					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	8 099 036	5 543 747	68,0%	1 242 868	224	6,7%	5,4%	6,2%	0,4%
царевица за зърно	4 187 280	645 321	15,0%	352 951	547	-0,8%	-52,6%	-51,9%	1,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 14.09.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.2 Реколта от пролетници

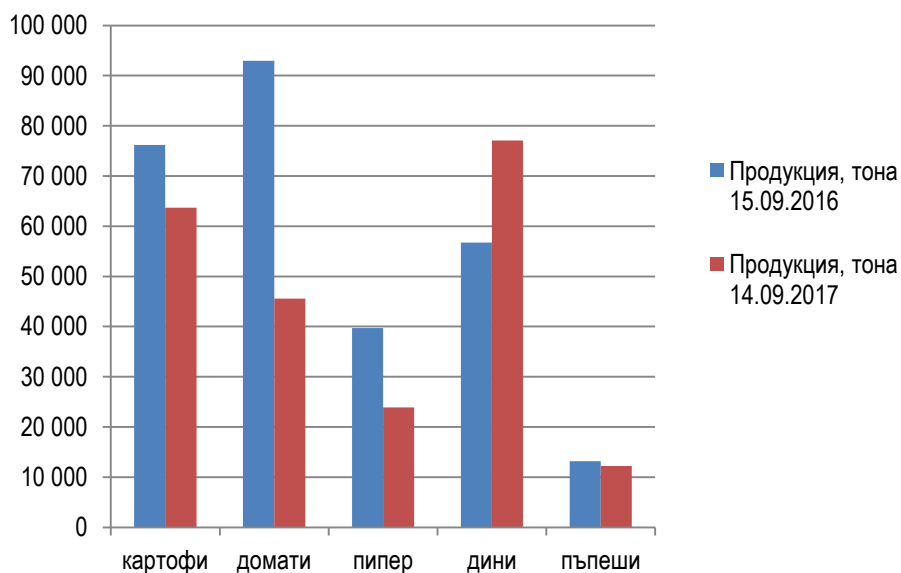
Според оперативните данни, към 14.09.2017 г. производството на домати и пипер изостава съответно с 51% и 39,8% спрямо отчетеното по същото време на 2016 г., поради комбинация от съществено намаление както на реколтираните площи, така и на средните добиви. При производството на картофи и пълпеша се наблюдава по-умерено намаление на годишна база – съответно с 16,4% и 7,1%, докато продукцията от дини бележи ръст от 35,9%.

Реколта от пролетници към 14.09.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	14.09.2017				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	115 860	47 910	63 673	1 329	-3,3%	-18,5%	-16,4%	2,5%
домати	37 185	26 852	45 548	1 696	-17,0%	-28,2%	-51,0%	-31,8%
пипер	30 302	23 459	23 892	1 018	-22,9%	-32,2%	-39,8%	-11,2%
дини	36 960	36 377	77 077	2 119	21,3%	26,9%	35,9%	7,1%
пъпеши	13 767	13 462	12 228	908	2,7%	8,0%	-7,1%	-14,0%
фасул	42 005	34 226	5 453,00	159	23,3%	74,1%	109,5%	20,5%
градински грах	30 348	25 041	9 579	383	65,5%	56,2%	52,9%	-2,0%
леща	40 562	36 757	4 820	131	110,7%	100,1%	100,3%	0,0%
соя	115 205	44 767	11 365	254	-20,6%	-24,0%	39,4%	84,1%
овес	111 337	85 695	20 813	243	3,6%	12,4%	20,9%	7,5%
сорго	25 812	6 167	643	104	-10,0%	-19,3%	-56,8%	-46,7%
шарен слънчоглед	59 657	30 777	5 731	186	-24,7%	-1,9%	-10,7%	-8,8%
царевица силажна	176 638	143 321	312 786	2 182	5,6%	16,6%	5,5%	-9,5%
пролетен ечемик	46 001	34 456	13 022	378	48,5%	15,8%	49,7%	29,5%
фуражен грах	308 081	299 871	94 815	316	196,1%	240,5%	173,0%	-19,8%
лен	1 059	719	86	120	17,7%	-12,8%	41,0%	62,2%
тютюн Ориент.	31 571	31 018	3 883	125	-37,0%	-28,8%	-29,7%	-1,6%
тютюн Бърлей	6 328	6 142	783	127	1,9%	13,4%	9,4%	-3,8%
тютюн Вирджиния	35 107	22 068	3 059	139	-5,1%	-27,8%	-22,0%	8,6%

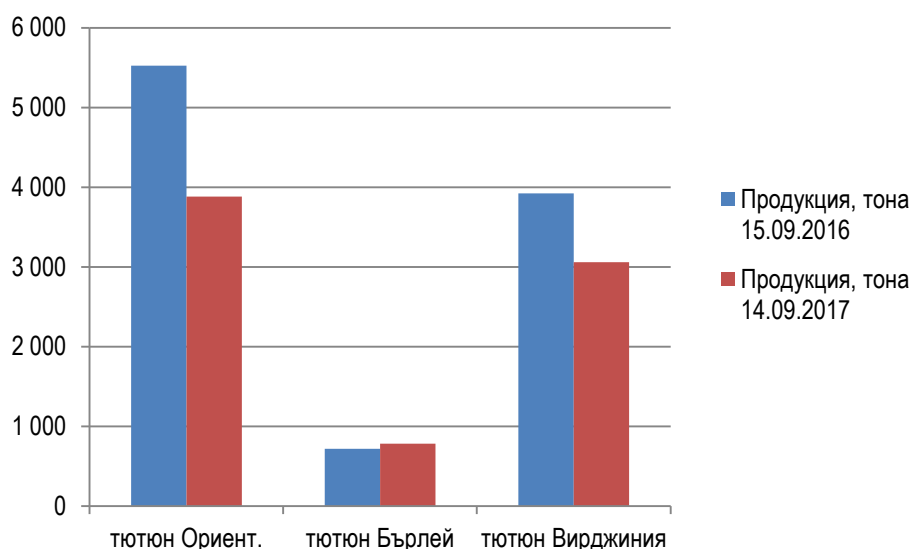
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 14.09.2017 г.,
сравнено със същия период на 2016 г.**

Към момента, средните добиви от пипер, пъпеши и домати са с между 11,2% и 31,8% по-ниски спрямо миналата година, докато тези от картофи и дини са съответно с 2,5% и със 7,1% по-високи.

Производството от основни сортове тютюн към 14.09.2016 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

По оперативни данни, към 14.09.2017 г. събраната продукция от кайсии, лавандула и малини е значително над отчетената по същото време на 2016 г. - с между 52,9% и 74,7%, поради съчетание от нарастване както на реколтираните площи, така и на средните добиви. При производството на череши, вишни, круши, маслодайна роза и ягоди също се отчита увеличение на годишна база, макар и по-слабо изразено – в рамките на 1,5% - 10,7%. Същевременно, производството на сливи, праскови, лозя (винени и десертни) и ябълки намалява в границите от 2,5% до 36,2%, като най-чувствителен спад е налице при десертните лозя.

Реколтата от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 14.09.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

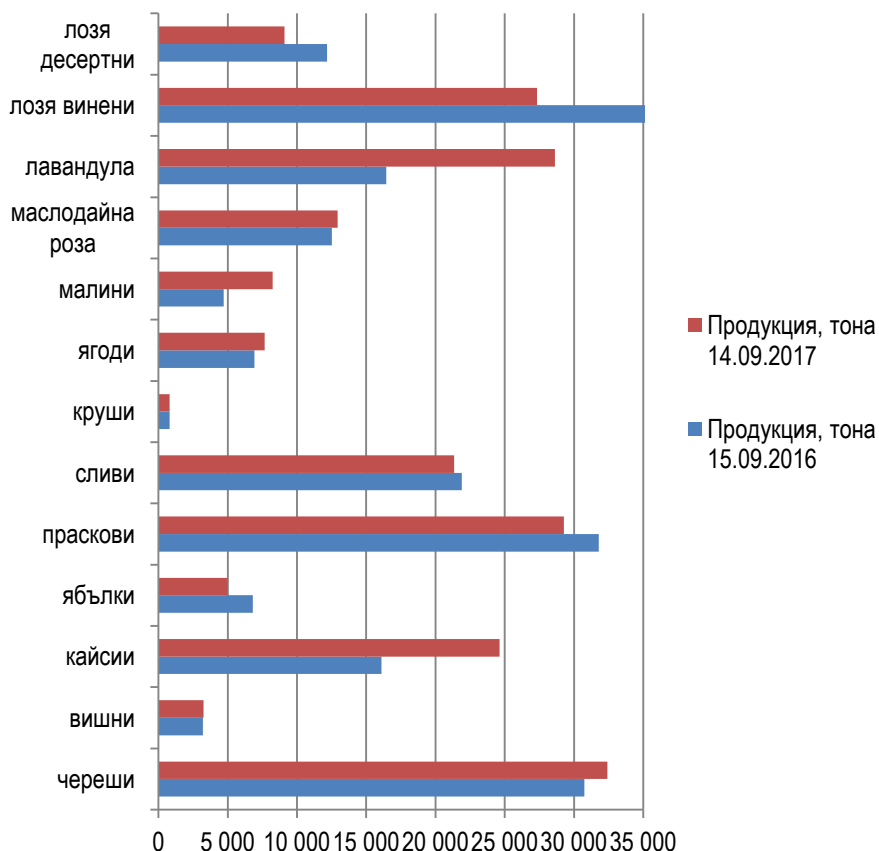
	14.09.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
череши	78 878	69 854	32 403	464	1,5%	-3,9%	5,4%	9,7%
вишни	13 894	11 092	3 255	293	1,5%	-0,5%	1,5%	1,7%
кайсии	28 753	28 131	24 616	875	1,2%	6,0%	52,9%	44,2%
ябълки	47 086	7 467	4 976	666	-2,8%	-26,2%	-27,0%	-1,0%
праскови	40 001	36 382	29 274	805	-5,8%	-8,6%	-7,9%	0,9%

	14.09.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
сливи	64 368	40 444	21 352	528	4,3%	-12,5%	-2,5%	11,6%
круши	4 348	1 713	803	469	4,0%	-5,0%	1,6%	7,1%
ягоди	9 998	9 388	7 659	816	-2,5%	-1,2%	10,7%	12,1%
малини	21 932	17 179	8 239	480	25,7%	42,9%	74,7%	22,4%
маслодайна роза	34 498	34 498	12 944	375	4,9%	4,9%	3,5%	-1,6%
лавандула	78 704	73 116	28 624	391	47,1%	42,8%	74,0%	21,8%
лозя десертни	492 865	56 684	27 335	482	-3,1%	-21,8%	-36,2%	-18,4%
лозя винени	49 180	16 579	9 088	548	-0,8%	-24,9%	-25,4%	-0,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Към момента, по-значително увеличение на средния добив спрямо реколта `2016 се отчита при кайсиите (с 44,2%), малините (с 22,4%) и лавандулата (с 21,8%), а намаление - при десертните лозя (с 18,4%).

Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 14.09.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

2. Есенна кампания

Към 14.09.2017 г. е извършена предсеитбена подготовка на 2 728 402 дка и дълбока оран на 1 216 216 дка.

Засети са 440 594 дка със зимна маслодайна рапица, 19 500 дка с пшеница и 2 500 дка с ечемик. За сравнение, към същия период на 2016 г. са били засети 568 433 декара с маслодайна рапица, 13 355 дка с пшеница, 5 248 дка с ечемик и 300 дка с тритикале.

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 11 – 17 септември 2017 г. през Пристанище Варна¹ са експортирани 47,4 хил. тона пшеница и 68,5 хил. тона рапица, докато износ на ечемик не е осъществен. Общо за периода от началото на пазарната 2017/18 година до момента, износът на пшеница през порта нараства с 24% на годишна база, до 926,6 хил. тона, а този на ечемик – над четиринадесет пъти, до 86,7 хил. тона. Същевременно, експортираното количество рапица намалява с 26,5%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.07. – 17.09.2016	03.07. – 17.09.2017	Изменение
пшеница	747 465	926 577	24,0%
ечемик	6 035	86 684	1336,3%
рапица	181 726	133 597	-26,5%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

По оперативни данни на „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, до момента през порта са изнесени 6 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица все още не е реализиран.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През периода 04 - 17.09.2017 г. през Пристанище Варна са изнесени 10,5 хил. тона царевица (реализирани през последната седмица), при липса на износ за същия период на предходната година. Засега през пристанището не са преминавали товари със слънчоглед – реколта `2017 за експорт.

От началото на пазарната 2017/18 година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.09. – 17.09.2016	04.09. – 17.09.2017	Изменение
царевица	0	10 465	-
слънчоглед	19 907	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Информацията за търговията на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 37/2017, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. юли 2017 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2017 г. до 17.09.2017 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Внос и износ на плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 37/2017, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 13.09.2017 г. се наблюдава леко понижение на средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), слънчоглед и царевица на седмична база, в рамките на 0,4% - 3%. Средно за страната, изкупните цени на рапицата и ечемика се задържат на нивата от предходната седмица.

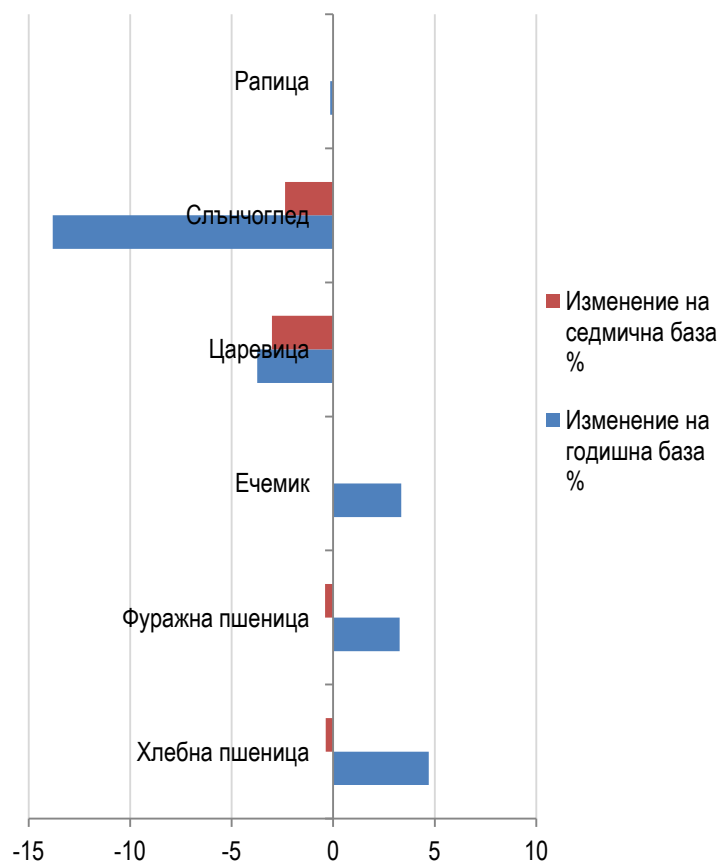
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 13.09.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС

	14.09.2016	07.09.2017	13.09.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	255	268	267	4,7	-0,4
Фуражна пшеница	244	253	252	3,3	-0,4
Ечемик	239	247	247	3,3	0,0
Царевица	267	265	257	-3,7	-3,0
Слънчоглед	623	550	537	-13,8	-2,4
Рапица	665	664	664	-0,2	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Средните изкупни цени на фуражна пшеница и ечемик са с по 3,3% по-високи в сравнение с отчетените по същото време на миналата година, а тази на хлебната пшеница - с 4,7%. От друга страна, при рапицата, царевичата и слънчогледа се регистрира понижение на изкупните цени с между 0,2% и 13,8% на годишна база, най-чувствително при слънчогледа.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 13.09.2017 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 15.09.2017 г. средните цени на едро на картофи, пъпеши, зелен пипер, ябълки, праскови и десертно грозде се понижават с между 2% и 11,8% на седмична база, като най-значително поевтиняване е налице при десертното грозде. От друга страна, при търговията на едро с дини и домати (полски и оранжерийни) се отчита поскъпване в границите от 9,5% до 17,6%.

В сравнение със същия период на 2016 г., средната цена на едро на ябълките бележи ръст от 46,2%. При зеления пипер се отчита по-слабо поскъпване на годишна база – с 2,3%, докато средните цени на едро на оранжерийни и полски домати, грозде, картофи, пъпеши, праскови и дини намаляват с между 3,4% и 39,5%.

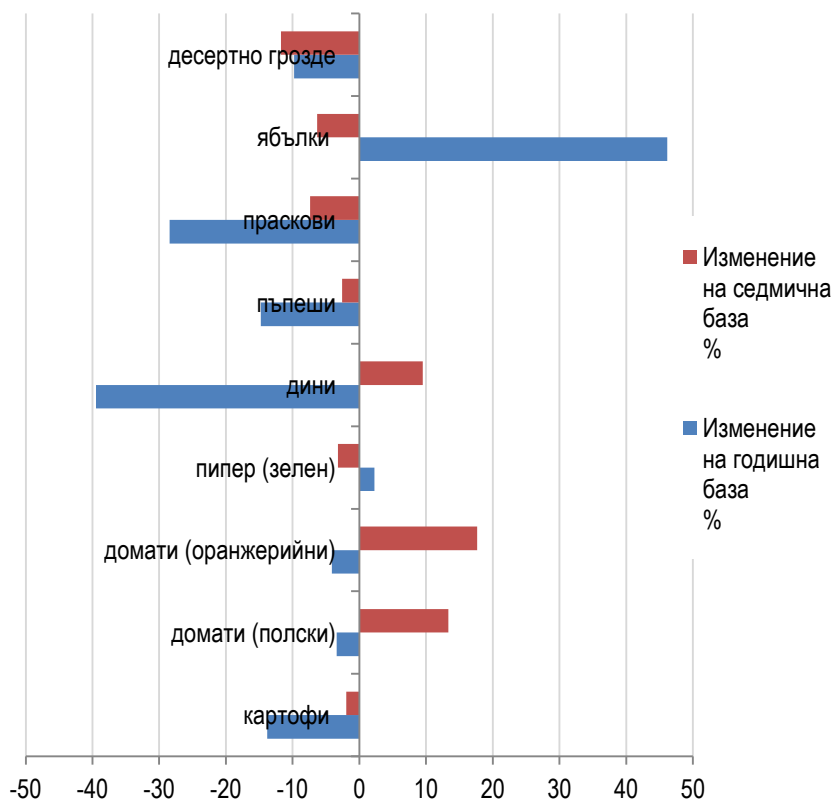
**Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 15.09.2017 г., сравнено с
предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг**

	16.09.2016	08.09.2017	15.09.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,58	0,51	0,50	-13,8	-2,0
домати (полски)	0,88	0,75	0,85	-3,4	13,3
домати (оранжерийни)	1,46	1,19	1,40	-4,1	17,6
пипер (зелен)	0,88	0,93	0,90	2,3	-3,2
дини	0,38	0,21	0,23	-39,5	9,5
пъпеши	0,88	0,77	0,75	-14,8	-2,6
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,91	1,42	1,33	46,2	-6,3
праскови	1,23	0,95	0,88	-28,5	-7,4
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,33	1,36	1,20	-9,8	-11,8

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 15.09.2017 г.**

5. Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед и проведени основни селскостопански мероприятия по области

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1880	0	1300	69.15%	130	100
Бургас	333866	0	263064	78.79%	43701	166
Варна	450311	13855	330484	75.72%	76241	231
Велико Търново	524013	34963.5	329293.1	67.33%	69689.37	212
Видин	304135	0	283340	93.16%	62438	220
Враца	455120	675.71	386685.9	85.09%	110619	286
Габрово	86390	0	20470	23.69%	3983	195
Добрич	823388	0	458720	55.71%	123838.3	270
Кърджали	1590	0				
Кюстендил	11782	0	2900	24.61%	380.5	131
Ловеч	144530	5223	99865	71.69%	20791	208
Монтана	433918	0	403247	92.93%	93563	232
Пазарджик	65740	0	37530	57.09%	4871	130
Перник	87445	0	3070	3.51%	638.7	208
Плевен	869511	12549.9	385583	44.99%	105699	274
Пловдив	261660	0	206020	78.74%	31437.55	153
Разград	261216	2786	179284	69.37%	47959	268
Русе	471797	2233.1	344343	73.33%	73322.76	213
Силистра	357182	0	216680	60.66%	61005	282
Сливен	175100	0	161600	92.29%	23726	147
Смолян		0				
София-град	52658	0				
София	117222	113	28923	24.70%	6314	218
Стара Загора	493660	0	417973	84.67%	81908.2	196
Търговище	257588	15291	73750	30.44%	14397	195
Хасково	367350	0	339050	92.30%	61322.75	181
Шумен	366018	13432.9	243599	69.09%	60228	247
Ямбол	425089	0	326973	76.92%	64665	198
ОБЩО	8200159	101123	5543747	68.45%	1242868.1	224

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	9210	0				
Бургас	14714	0	4080	27.73%	2115.7	519
Варна	140378	324	33285	23.77%	14650	440
Велико Търново	305131	4462.1	20950	6.97%	13410	640
Видин	141800	1981	10565	7.56%	4337	411
Враца	358359	0	125210	34.94%	70917.2	566
Габрово	16263	0				
Добрич	939365	75.8	116037	12.35%	62260.5	537
Кърджали	900	0				
Кюстендил	3275	0	625	19.08%	190.63	305
Ловеч	84720	2341	7550	9.16%	4575	606
Монтана	251001	0	69685	27.76%	30226	434
Пазарджик	15170	0				
Перник	9076	0				
Плевен	762088	1571.9	103860	13.66%	68141	656
Пловдив	66618	0	4167	6.26%	2911	699
Разград	157530	12	20900	13.27%	11642	557
Русе	258300	487.3	34049	13.21%	21080.86	619
Силистра	271000	0	56150	20.72%	32229	574
Сливен	39750	0	9200	23.14%	5816	632
Смолян	625	0	560	89.60%	127.6	228
София-град	32005	0				
София	24322	191				
Стара Загора	40918	0	11784	28.80%	4539	385
Търговище	81913	2290				
Хасково	19800	0	10300	52.02%	480	47
Шумен	146734	2855.7	6364	4.42%	3303	519
Ямбол	12907	0				
ОБЩО	4203872	16592	645321	15.41%	352951.49	547

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	12000				
Бургас	255600	23500	30400	11100	37500
Варна	110710	20100	14100		54200
Велико Търново	196320	36300	31320	23420	117800
Видин	35200	10900	10900	10900	22000
Враца	175503	3600	3600	3600	147200
Габрово	0				0
Добрич	298742				400167
Кърджали					
Кюстендил	8217				4152
Ловеч	5500				
Монтана	24600	2000	2000		16600
Пазарджик	0				9690
Перник	66550				11300
Плевен	92300	22200	15000	15000	65720
Пловдив	94975	1050	1050	1050	18970
Разград	154186	37400	45655	34900	6500
Русе	135334	87802	87802	63999	21900
Силистра	66100	66100	66100	66100	57300
Сливен	147600				63300
Смолян					
София-град					
София					
Стара Загора	273524	51758	60723		91723
Търговище	117900	23950	23950	23950	17300
Хасково	251800	5000	5000	5000	5000
Шумен	146381	54460	57960	46460	36279
Ямбол	59360				11615
ОБЩО	2 728 402	446 120	455 560	305 479	1 216 216

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград					
Бургас					41000
Варна					20600
Велико Търново					32630
Видин					10900
Враца					4736
Габрово	0	0		0	0
Добрич					61460
Кърджали					
Кюстендил					
Ловеч					5500
Монтана					19100
Пазарджик					
Перник					4080
Плевен	2000				1930
Пловдив	11000	2500			14300
Разград					80005
Русе					68027
Силистра					5500
Сливен					
Смолян					
София-град					
София					
Стара Загора					13100
Търговище	6000				10500
Хасково	500				
Шумен					47226
Ямбол					
ОБЩО	19 500	2 500		0	440 594